Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 475 C Jaarverslag en slotwet Provinciefonds 2015

Nr. 1 **JAARVERSLAG VAN HET PROVINCIEFONDS (C)**

Aangeboden 18 mei 2016

kst-34475-C-1
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Inhoudsopgave

A. ALGEMEEN

1. AANBIEDING EN DECHARGEVERLENING

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Hierbij bieden wij het jaarverslag met betrekking tot de begroting van het provinciefonds over het jaar 2015 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoeken wij de beide Kamers van de Staten-Generaal ons decharge te verlenen over het in het jaar 2015 gevoerde financiële beheer.

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld. Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Rekenkamer met betrekking tot:

a. het gevoerde financieel beheer;
b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
c. de financiële informatie in het jaarverslag;
d. de saldibalans;
e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering van het provinciefonds.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

a. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2015;
b. het voorstel van de slotwet over 2015, dat met het onderhavige jaarverslag samenhangt;
c. het rapport van de Algemene Rekenkamer over 2015 met betrekking tot het onderzoek van de centrale administratie van ’s Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
d. de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2015 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2015, alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2015 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 83, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,

E.D. Wiebes

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van ...

De voorzitter van Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van ...

De voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de minister van Financiën.

2. LEESWIJZER

Het jaarverslag van het provinciefonds maakt onderdeel uit van de financiële verantwoording van het Rijk maar heeft daarbinnen een eigen bijzonder karakter. Het jaarverslag van het provinciefonds kent in tegenstelling tot een departementaal jaarverslag slechts één beleidsartikel: het provinciefonds. Het beleid dat wordt gevoerd ter realisatie van de algemene beleidsdoelstelling is direct verbonden met dit ene beleidsartikel. De apparaatuitgaven in de zin van materiële en personele uitgaven van de medewerkers bij de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Financiën die betrokken zijn bij het fondsbeheer, zijn niet in de tabel Budgettaire gevolgen van beleid opgenomen. Deze kosten worden in de respectievelijke departementale begrotingen verantwoord. Dit geldt eveneens voor het algemene beleid inzake decentrale overheden, waarbij deze uitgaven zijn terug te vinden in de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Dit jaarverslag zal de eerdere, op 2015 betrekking hebbende, begrotingen van het provinciefonds (de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2015 en de 1e en 2e suppletoire begrotingen 2015) als uitgangspunt nemen. Terugkijkend op de beleidsprioriteiten zal hierbij de ontwerpbegroting 2015 van het provinciefonds van belang zijn.

Het jaarverslag is verdeeld in twee onderdelen: het beleidsverslag en de jaarrekening.
Het *beleidsverslag* is een terugblik op het gevoerde beleid in 2015. Hierin komt de realisatie van de beleidsprioriteiten aan bod, worden de budgettaire gevolgen van het gevoerde beleid in beeld gebracht en worden beleidsmatige conclusies ten aanzien van de beleidsprioriteiten getrokken. Bovendien wordt in de paragraaf beleidsartikelen stilgestaan bij de prestatiegegevens die betrekking hebben op de beleidsdoelstellingen van het provinciefonds. Hier wordt ook de toelichting gegeven op het verschil tussen de oorspronkelijke vastgestelde begroting en de realisatie. De verschillen worden daarbij absoluut weergegeven en toegelicht. Daarna volgt in de bedrijfsvoeringsparagraaf informatie over de rechtmatigheid.
De *jaarrekening* geeft het financiële beeld van het begrotingsjaar 2015 wat betreft het provinciefonds. In dit onderdeel wordt de verantwoordingsstaat en de saldibalans gepresenteerd.
Ten slotte volgen er nog drie *bijlagen* (verdiepingsbijlage, een lijst met afkortingen en een lijst van de belangrijke termen en hun betekenis).

Als gevolg van afronding wijkt in sommige tabellen het totaal af van de som der delen.

B. BELEIDSVERSLAG

3. BELEIDSPRIORITEITEN 2015

Dit jaarverslag gaat in op de in 2015 gerealiseerde beleidsprioriteiten. Uitgangspunt daarbij zijn in de eerste plaats de oorspronkelijk in de begroting 2015 geformuleerde beleidsprioriteiten.

Onderdeel 3.1. beschrijft de realisatie van de beleidsprioriteiten in 2015. Vervolgens worden in onderdeel 3.2. de budgettaire en financiële consequenties van deze beleidsprioriteiten weergegeven. De tabel realisatie beleidsdoorlichtingen en het overzicht risicoregelingen zijn voor het provinciefonds niet van toepassing.

3.1. Realisatie van de beleidsprioriteiten 2015

In 2015 zijn de volgende kernpunten aan de orde gekomen:

Brede doeluitkering Verkeer en vervoer

De Wet afschaffing plusregio's (Tweede Kamer 2012–2013, 33 659 nr. 2) is op 1 januari 2015 in werking getreden. De wet behelst een gedeeltelijke decentralisatie naar de provincies van de Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (hierna BDU). Zoals in de begroting 2015 aangekondigd zijn de uitkeringen voor 2015 vóór 1 januari van dat jaar vastgesteld op grond van de Wet BDU Verkeer en vervoer en nog uitgekeerd door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De uitkering van de BDU aan de vier opgeheven plusregio's (Bestuur Regio Utrecht, Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, Stadsregio Arnhem-Nijmegen en Regio Twente) is overeenkomstig het overgangsrecht per 1 januari 2015 via de provincies verstrekt. De middelen van de overige drie opgeheven plusregio's (Amsterdam, Haaglanden en Rotterdam) zijn door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu uitgekeerd aan twee vervoerregio's, te weten die in de regio Amsterdam en die in de regio Rotterdam-Den Haag.

Met ingang van 2016 zijn de voor de provincies bestemde BDU-middelen toegevoegd aan het provinciefonds (dat wil zeggen inclusief de middelen van de opgeheven plusregio's). De middelen voor de twee vervoerregio's blijven verstrekt worden als specifieke uitkering door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Verdeling provinciefonds

Op 16 december 2015 heeft het IPO het onderzoeksrapport «redelijk verdeeld» aangeboden aan de fondsbeheerders. Het rapport stelt voor om het verdeelmodel van het provinciefonds transparanter en eenvoudiger te maken. In de begeleidende aanbiedingsbrief verzoekt het IPO om de aanbevelingen over te nemen en de nieuwe verdeling per 1 januari 2017 in te laten gaan.

BTW-compensatiefonds

Het BTW-compensatiefonds (BCF) heeft vanaf 2015 een plafond. Uitgangspunt voor het plafond is de raming van het BCF voor 2014. Vanaf 2015 groeit of daalt dit bedrag met het accrespercentage zoals volgt uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en het provinciefonds. Het plafond wordt tevens aangepast voor taakmutaties (zoals de decentralisaties in het sociaal domein) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. De afgelopen jaren lag de realisatie van het BCF rond de € 2,8 miljard. Als het plafond overschreden wordt, volgt een

uitname uit het gemeentefonds en provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond, komt het verschil ten gunste aan het gemeentefonds en provinciefonds. Het verschil wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de aandelen van het beroep op het BCF door de gezamenlijke gemeenten respectievelijk gezamenlijke provincies in het gerealiseerde jaar.

Bij Miljoenennota 2016 is een onderschrijding van het BCF-plafond met € 156 miljoen voorzien (€ 137,6 miljoen ten gunste van het gemeentefonds en € 18,4 miljoen ten gunste van het provinciefonds). De definitieve afrekening of het BCF-plafond in 2015 is over- of onderschreden wordt medio 2016 vastgesteld. In 2016 zijn de definitieve realisatiecijfers van het BCF evenals de definitieve accrespercentages over 2015 pas bekend. De definitieve afrekening over 2015 wordt in het voorjaar van 2016 (meicirculaire 2016) bekend gemaakt.

3.2. Budgettaire en financiële consequenties van de beleidsprioriteiten 2015

In het begrotingsjaar 2015 hebben zich twee belangrijke mutaties voorgedaan die verbonden zijn met de realisatie van bovengenoemde beleidsprioriteiten.

De uitkomst van de normeringssystematiek. De jaarlijkse toe- of afname van het provinciefondsfonds die voortvloeit uit de koppeling aan de rijksuitgaven, wordt het accres genoemd. Het accres kent twee bijstellingsmomenten lopende het jaar (mei en september) en één moment van vaststelling en afrekening na afloop. Op grond van de septembercirculaire 2015 is het accres berekend op – 0,83%. Dit komt overeen met een bedrag van € – 10,7 miljoen. De vaststelling en afrekening (van het verschil tussen septembercirculaire en vaststelling) vindt plaats na afloop van het begrotingsjaar op basis van de stand van het Financieel Jaarverslag Rijk en wordt verwerkt in de 1^{e} suppletoire begroting 2016.

Ten tweede is het bedrag van de decentralisatie- en integratie uitkeringen gedaald van € 948 miljoen in 2014 naar € 805 miljoen in 2015. Dit komt o.a. door de beëindiging van de integratie-uitkering Natuur (€ 40 miljoen) en de decentralisatie-uitkering Investeringsbudget stedelijke vernieuwing (€ 55 miljoen) en een lagere decentralisatie-uitkering ontwikkel/OEM-variabel (€ 34 miljoen).

Voor het overige hebben zich in het begrotingsjaar 2015 voor het provinciefonds geen belangrijke mutaties voorgedaan die verbonden kunnen worden aan bovenstaande realisatie van beleidsprioriteiten.

4. HET BELEIDSARTIKEL

1. Algemene doelstelling

De provinciefondsbegroting maakt onderdeel uit van de Rijksbegroting, maar heeft daarbinnen een eigen bijzonder karakter. Zo kent de provinciefondsbegroting in tegenstelling tot een departementale begroting slechts één beleidsartikel: het provinciefonds. Dit beleidsartikel kent als algemene doelstelling: te bewerkstelligen dat de provincies via het provinciefonds middelen krijgen toebedeeld om hun taken naar behoren uit te voeren. Deze doelstelling valt uiteen in twee onderdelen:

1. De omvang van de middelen moet adequaat zijn voor het uitvoeren van de taken;
2. De verdeling van de beschikbare middelen over provincies moet adequaat zijn om iedere provincie in staat te stellen haar inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lastendruk te kunnen leveren.

Rol en verantwoordelijkheid ministers
De fondsbeheerders, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Financiën – i.c. de Staatssecretaris van Financiën –, zijn op grond van artikel 3 Financiële verhoudingswet verantwoordelijk voor het provinciefonds. De fondsbeheerders zijn niet verantwoordelijk voor de resultaten die provincies met hun bijdrage uit dit fonds realiseren: provincies zijn, met inachtneming van de wet- en regelgeving, autonoom in het voeren van hun beleid bekostigd uit het provinciefonds. Ook de eigen provinciale belastingsopbrengsten kennen deze karakteristiek. Dit in tegenstelling tot de overige inkomstenbronnen van provincies, specifieke uitkeringen en heffingen en retributies. Niet alleen bestedingsrichting, ook de effectiviteit van de inzet van de middelen is een provinciale verantwoordelijkheid, waarin het college van gedeputeerde staten wordt gecontroleerd door de provinciale staten.

Van tijd tot tijd kunnen vragen opkomen of de provincies als collectiviteit geen andere prioriteiten zouden moeten stellen, bijvoorbeeld ter ondersteuning van gezamenlijk onderschreven prioriteiten van het Rijk. In een dergelijk geval kunnen het Rijk en de provincies bestuurlijke afspraken maken over de accenten in de bestedingsrichting van de provincies. De desbetreffende vakministers spelen hier naast de fondsbeheerders een belangrijke rol. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor resultaten blijft bij de provincies.

Beleidsconclusies
Het provinciefonds heeft in 2015 gefunctioneerd zoals beoogd; provincies hebben middelen toebedeeld gekregen om hun taken naar behoren uit te voeren.

2. De budgettaire gevolgen van beleid

In de volgende tabel worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven.

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)							
Provinciefonds					Realisatie	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Verschil
	2011	2012	2013	2014	2015	2 015	2015
Verplichtingen:	**1.268.294**	**1.686.341**	**1.552.656**	**1.295.704**	**1.114.507**	**952.181**	**162.326**
Uitgaven:	**1.268.084**	**1.686.017**	**1.553.052**	**1.295.743**	**1.114.540**	**952.181**	**162.359**
Opdracht							
1.5. Kosten Financiële-verhoudingswet	99	0	21	0	0	100	– 100
Bijdragen aan medeoverheden							
1.3. Algemene uitkering	726.650	487.263	508.465	347.342	309.431	262.088	47.343
1.4. Integratie-uitkeringen	42.202	308.410	393.570	40.330	0	0	0
1.6. Decentralisatie-uitkeringen	499.133	890.344	650.996	908.071	805.108	689.993	115.115
Ontvangsten:	**1.268.084**	**1.686.017**	**1.553.052**	**1.295.743**	**1.114.540**	**952.181**	**162.359**

Toelichting op de instrumenten

Onderdeel verplichtingen

Ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting zijn de verplichtingen met € 162.326.000 bijgesteld. Dit bedrag is het saldo van de mutaties die bij 1e suppletoire begroting (€ 51.058.000), 2e suppletoire begroting (€ 111.468.000) en in de slotwet (€ – 200.000) zijn aangebracht. Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memories van toelichting van beide suppletoire begrotingen (Kamerstukken II 2014–2015, 34 210 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2015–2016, 34 350 C, nr. 2) en in de slotwet.

Onderdeel uitgaven

Kosten Financiële-verhoudingswet
Het gerealiseerde bedrag komt € 100.000 lager uit dan in de ontwerpbegroting 2015 werd geraamd. Het gerealiseerde bedrag voor kosten Financiële-verhoudingswet komt hiermee op € 0. Een toelichting is te vinden in de slotwet.

Algemene uitkering
De uitgaven van de algemene uitkering van het provinciefonds worden ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting gemuteerd met € 47.343.000 en komen daarmee in totaal op € 309.431.000.
Bij de 1e en 2e suppletoire begrotingen hebben eerdere mutaties plaatsgevonden van respectievelijk € – 33.445.000 en € 65.290.000. In de slotwet vindt een mutatie plaats van € 15.498.000. Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memories van toelichting van beide suppletoire begrotingen (Kamerstukken II 2014–2015, 34 210 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2015–2016, 34 350 C, nr. 2) en in de slotwet.

Decentralisatie-uitkeringen
De uitgaven van de decentralisatie-uitkeringen van het provinciefonds worden ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting gemuteerd met € 115.115.000 en komen daarmee in totaal op € 805.108.000. Bij de 1e en 2e suppletoire begrotingen hebben eerdere

mutaties plaatsgevonden van respectievelijk € 84.290.000 en € 46.178.000 en in de slotwet van € – 15.352.000. Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memories van toelichting van beide suppletoire begrotingen (Kamerstukken II 2014–2015, 34 210 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2015–2016, 34 350 C, nr. 2) en in de slotwet.

Onderdeel ontvangsten
Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het provinciefonds voor 2015 worden de ontvangsten ex artikel 4 van de Financiële-verhoudingswet, analoog aan de uitgaven, met € 162.359.000 gemuteerd tot € 1.114.540.000.

3. De beleidsthema's

De bijdrage van de fondsbeheerders om te komen tot het bewerkstelligen dat de provincies via het provinciefonds de juiste middelen krijgen toebedeeld om hun taken naar behoren uit te voeren wordt geoperationaliseerd door twee doelstellingen:

- De provincies via het provinciefonds voorzien van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken;
- Een verdeling van de beschikbare financiële middelen over provincies die elk van de provincies in staat stelt om haar inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lastendruk te kunnen leveren.

Beleidsthema 1: De provincies via het provinciefonds voorzien van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken.

Normeringsystematiek
De jaarlijkse ontwikkeling van de algemene uitkering uit het provinciefonds wordt ondermeer bepaald door de normeringsystematiek. De normeringssystematiek betreft bestuurlijke afspraken tussen Rijk en IPO over de ontwikkeling van het provinciefonds. Deze afspraken bestaan uit een rekenregel en uit de bestuurlijke weging van de uitkomst van die rekenregel. De rekenregel is uitgewerkt in de accresberekening die plaats vindt op basis van de jaar op jaar-mutatie van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Het uitgangspunt is immers «samen de trap op en samen de trap af». De bestuurlijke weging van de uitkomst (het accres) vindt plaats in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen. Wanneer één van de partijen (Rijk of IPO/VNG) de uitkomsten van de normeringsystematiek op enig moment onredelijk vindt, kan dit in het bestuurlijk overleg aan de orde worden gesteld.
Daarnaast wordt één keer per vier jaar de normeringssystematiek geëvalueerd. Daarbij wordt niet alleen naar de uitkomsten gekeken, maar ook naar een afgesproken aantal toetsingscriteria.

Beleidsthema 2: Een verdeling van de beschikbare financiële middelen over provincies die elk van de provincies in staat stelt om hun inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lastendruk te kunnen leveren.

Periodiek Onderhoudsrapport
Voor wat betreft de verdeling van de beschikbare financiële middelen is het Periodiek Onderhoudsrapport (POR) de belangrijkste indicator. Daarin

wordt door de fondsbeheerders bijgehouden of de verdeling nog adequaat is, dat wil zeggen of deze, binnen bepaalde marges nog aansluit bij de daadwerkelijke uitgaven van de provincies zoals blijkt uit de begrotingen.
Uit het door BZK uitgeoefende financieel toezicht op provincies blijkt dat de financiële positie van provincies gunstig is en de provincies relatief veel vrijheid hebben bij de aanwending van middelen. Daarom is in de prioriteitsstelling bij het Rijk er voor gekozen om het Periodiek Onderhoudsrapport provinciefonds, dat als instrument kan worden gehanteerd bij het oordeel over de verdeling van het provinciefonds, niet uit te brengen in 2015.

5. BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

Inleiding
Met ingang van het verslagjaar 2006 kent het provinciefonds een bedrijfsvoeringsparagraaf met twee verplichte elementen, te weten rechtmatigheid en de totstandkoming van de niet-financiële beleidsinformatie. Voor rechtmatigheid geldt dat wordt vermeld of en bij welk beleidsartikel de tolerantiegrens voor verplichtingen en ontvangsten is overschreden en wat daarvan de oorzaak was. Ten aanzien van de niet-financiële beleidsinformatie is aangegeven op welke manier aandacht is besteed aan de totstandkoming daarvan.

Rechtmatigheid
Op basis van de mij beschikbare informatie zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd die de tolerantiegrens op artikelniveau overschrijden en is er sprake van een getrouw beeld.

Totstandkoming van niet-financiële beleidsinformatie
Op basis van de mij beschikbare informatie zijn er geen relevante tekortkomingen geconstateerd in de totstandkoming van niet-financiële beleidsinformatie op artikelniveau.

Financieel en materieelbeheer
Voor dit onderdeel wordt verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Overige aspecten van bedrijfsvoering
Voor dit onderdeel wordt eveneens verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bevindingen Algemene Rekenkamer over 2014
De Algemene Rekenkamer heeft in het jaarverslag 2014 van het provinciefonds geen onvolkomenheden geconstateerd.

C. JAARREKENING

6. VERANTWOORDINGSSTAAT VAN HET PROVINCIEFONDS 2015

Verantwoordingsstaat 2015 van het provinciefonds C (x € 1.000)

		(1)			(2)			(3)		
Art.	Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting			Realisatie			Verschil Realisatie en Oorspronkelijk vastgestelde begroting		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
01	Provinciefonds	952.181	952.181	952.181	1.114.507	1.114.540	1.114.540	162.326	162.359	162.359

7. SALDIBALANS PROVINCIEFONDS PER 31 DECEMBER 2015

Saldibalans per 31 december 2015 van het provinciefonds (x € 1.000)					
DEBET					CREDIT
OMSCHRIJVING	31-12-2015	31-12-2014	OMSCHRIJVING	31-12-2015	31-12-2014
1) Uitgaven t.l.v. de begroting 2014		1.295.743	2) Ontvangsten t.g.v. de begroting 2014		1.295.743
Uitgaven t.l.v. de begroting 2015	1.114.540		Ontvangsten t.g.v. de begroting 2015	1.114.540	
10) Extra comptabele vorderingen	147	111	10a) Tegenrekening extra compt. vorderingen	147	111
12) Voorschotten	2.410.283	2.340.308	12a) Tegenrekening voorschotten	2.410.283	2.340.308
14a) Tegenrekening openstaande verplichtingen	2	0	14) Openstaande verplichtingen	2	0
Totaal	**3.524.971**	**3.636.162**	**Totaal**	**3.524.971**	**3.636.162**

Toelichting behorende bij de saldibalans per 31 december 2015 van het provinciefonds
Hierna worden de saldibalansposten toegelicht. De nummering van de toelichting komt overeen met die van de saldibalansposten.

Ad 1. Uitgaven ten laste van de begroting

Ad 2. Ontvangsten ten gunste van de begroting
Bij de begrotingsuitgaven en -ontvangsten zijn de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten opgenomen met betrekking tot het jaar 2015 waarvoor de Rijksrekening nog niet door de Tweede Kamer is goedgekeurd.

Ad 10. Extra comptabele vorderingen
Dit bedrag is opgebouwd uit vorderingen door wijzigingen in het betalingsverloop. Het bedrag is in bijlage 2 bij de saldibalans gespecificeerd.

Ad 12. Voorschotten
Hieronder zijn de betaalde voorschotten opgenomen voor nog niet definitief vastgestelde uitkeringen aan provincies. De provincies ontvangen, als gevolg van de wet, voorschotten tot het bedrag waar ze vermoedelijk recht op hebben. Uitkeringen aan de provincies worden na afloop van het uitkeringsjaar via beschikkingen definitief vastgesteld. Het totaalbedrag van de betaalde voorschotten bestaat bijna volledig uit voorschotten aan provincies op de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen. Het bedrag is in bijlage 1 bij de saldibalans gespecificeerd.

Ad 14. Openstaande verplichtingen
Onder deze post zijn de openstaande betalingsverplichtingen uit hoofde van de algemene uitkering uit het provinciefonds, openstaande betalingsverplichtingen uit hoofde van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen, en openstaande betalingsverplichtingen uit hoofde van onderzoek en bijdragen organisaties opgenomen. Het bedrag is in bijlage 2 bij de saldibalans gespecificeerd.

Bijlage 1 bij saldibalans 31 december 2015

Specificatie voorschotten (x € 1.000)				
	31-12-2015		31-12-2014	
Art. 1.3. Algemene uitkering provinciefonds[1]				
2014	347.342		347.342	
2015	309.431		0	
		656.773		347.342
Art. 1.4. / 1.6. Integratie-uitkeringen / decentralisatie-uitkeringen[1]				
2013	0		1.044.565	
2014	948.401		948.401	
2015	805.109		0	
		1.753.510		1.992.966
TOTAAL		**2.410.283**		**2.340.308**

[1] Dit onderdeel van de tabel vergelijkt de voorschotten per 31 december 2015 waarvoor per uitkeringsjaar de beschikking nog niet definitief is opgemaakt (en de daarbij behorende omvang van de voorlopige beschikking) met de voorschotten waarvoor geldt dat de definitieve beschikking voor het betreffende uitkeringsjaar per 31 december 2014 nog niet was opgemaakt.

Mutatieoverzicht voorschotten provinciefonds (x € 1.000)	
voorschotten per 01-01-2015	2.340.308
ontstaan in 2015	1.114.540
afgerekend in 2015	1.044.565
voorschotten per 31-12-2015	2.410.283

Bijlage 2 bij saldibalans 31 december 2015

Verloop van de openstaande betalingsverplichtingen / vorderingen (x € 1.000)						
Art.	Omschrijving	Openstaande verplichtingen per 1-1-2015	Aangegane verplichtingen in 2015 (excl. positieve bijstellingen)	Tot betaling gekomen in 2015	Bijstellingen van aangegane verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	Openstaande verplichtingen per 31-12-2015
1.5.	Onderzoek en bijdragen organisaties[1]	0	0	0	0	0
1.3.	Algemene uitkering met inbegrip van de netto-uitkering over vorige jaren	– 113	309.398	309.431	0	– 147
1.4. / 1.6.	Integratie- en decentralisatie-uitkeringen	2	805.109	805.108	0	2
Totaal		**– 111**	**1.114.507**	**1.114.540**	**0**	**– 144**

[1] Kosten Financiële-verhoudingswet

D. BIJLAGEN

8. BIJLAGE 1: VERDIEPINGSBIJLAGE

Budgettaire geschiedenis over het jaar 2015 (x € 1.000)			
Provinciefonds	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Ontwerpbegroting en nota van wijziging (Kamerstukken II 2014–2015, 34 000 C, nrs. 1 en 2)	952.181	952.181	952.181
1. Vastgestelde begroting (Stb. 2015, 15)	**952.181**	**952.181**	**952.181**
Mutaties 1e suppletoire begroting (Voorjaarsnota) Ontwerp-suppl. begroting (Kamerstukken II 2014–2015, 34 210 C, nrs. 1 en 2)	51.058	50.945	50.945
2. Vastgestelde mutatie 1e suppletoire begroting (Stb. 2015, 422)	**51.058**	**50.945**	**50.945**
Mutaties 2e suppletoire begroting (Najaarsnota) Ontwerp-suppl. begroting (Kamerstukken II 2015–2016, 34 350 C, nrs. 1 en 2)	111.468	111.468	111.468
3. Vastgestelde mutatie 2e suppletoire begroting (Stb. 2016, 48)	**111.468**	**111.468**	**111.468**
Voorgestelde mutatie bij slotwet Ontwerp-slotwet	– 200	– 53	– 53
4. Vast te stellen mutatie bij slotwet	**– 200**	**– 53**	**– 53**
Totaal geraamd tevens realisatie 2015 (1+2+3+4)	**1.114.507**	**1.114.540**	**1.114.540**

Een uitgebreide toelichting op de bovengenoemde bedragen en mutaties is te vinden in de memorie van toelichting van de ontwerpbegroting 2015 (Kamerstukken II 2014–2015, 34 000 C, nr. 2) en in de memories van toelichting van de suppletoire begrotingen 2015 (Kamerstukken II 2014–2015, 34 210 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2015–2016, 34 350 C, nr. 2) van het provinciefonds. Een toelichting op de mutaties bij slotwet is opgenomen in de memorie van toelichting bij genoemde wet.

9. BIJLAGE 2: LIJST MET AFKORTINGEN

BCF	BTW-compensatiefonds
Bofv	Bestuurlijk overleg financiële verhouding
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CW	Comptabiliteitswet
EMU	Economische en Monetaire Unie
FES	Fonds Economische Structuurversterking
Fvw	Financiële-verhoudingswet
GF	Gemeentefonds
IPO	Interprovinciaal Overleg
MILH	Monitor Inkomsten Lokale Heffingen
MRB	Motorrijtuigenbelasting
NJN	Najaarsnota
OEM	Overige Eigen Middelen
OSU	Onderhoudsrapportage Specifieke Uitkeringen
OWB	Ontwerpbegroting
OZB	Onroerende-zaakbelastingen
PF	Provinciefonds
POR	Periodiek Onderhoudsrapport
Rfv	Raad voor de financiële verhoudingen
Rob	Raad voor het openbaar bestuur
SiSa	Single information Single audit
SW	Slotwet
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten

10. BIJLAGE 3: LIJST VAN DE BELANGRIJKE TERMEN EN HUN BETEKENIS

Accres	Bedrag waarmee het beschikbare bedrag van het gemeentefonds en het provinciefonds jaarlijks wordt aangepast, gebaseerd op een bestuurlijk overeengekomen normeringsystematiek (zie ook normeringsystematiek).
Algemene uitkering uit het provinciefonds	Uitkering aan alle provincies die ten goede komt aan de algemene middelen.
Cluster	Samenhangend geheel van beleidsterreinen uit oogpunt van kostenoriëntatie en verdeling.
Decentralisatie-uitkering uit het provinciefonds	Sinds 2008 bestaat binnen het provinciefonds naast de algemene uitkering (zie algemene uitkering uit het provinciefonds) en de integratie-uitkering (zie integratie-uitkering uit het provinciefonds) ook de decentralisatie-uitkering. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn.
Financiële-verhoudingswet (Fvw)	Wet waarin is vastgelegd dat er een gemeentefonds en provinciefonds is. De wet regelt daarnaast globaal de wijze van verdeling van het gemeentefonds en provinciefonds. In de wet zijn tevens regels opgenomen met betrekking tot de aanvullende uitkering. Per 1 januari 1997 is de wet voor het gemeentefonds en gemeentefonds herzien.
Integratie-uitkering uit het provinciefonds	Uitkering die wordt toegepast als overheveling van een specifieke uitkering of eigen middelen naar de algemene uitkering bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeleffecten. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang naar de algemene uitkering.

Normeringsystematiek	Bepaling van het accres van het gemeentefonds en het provinciefonds op basis van een norm. De norm is de jaarlijkse procentuele ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. De netto gecorrigeerde rijksuitgaven zijn de bruto-rijksuitgaven minus de niet-belastingontvangsten van het Rijk gecorrigeerd voor onder meer de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking, de Europese Unie, het gemeentefonds en het provinciefonds. Als de netto gecorrigeerde rijksuitgaven stijgen (dalen), nemen het gemeentefonds en het provinciefonds met hetzelfde percentage toe (af). Deze systematiek staat ook wel bekend onder het principe van «samen de trap op en samen de trap af».
Periodieke onderhoudsrapportage (POR)	Jaarlijkse rapportage aan de Staten-Generaal over de staat van de verdeelmaatstaven van het gemeentefonds. Wanneer de bestaande verdeling niet meer voldoet aan de kostenstructuren bij de gemeenten, dan wordt gerapporteerd hoe de verdeling kan worden aangepast, c.q. welke onderzoeken op dat gebied lopen. Het rapport verschijnt als bijlage bij de gemeentefondsbegroting.
Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv)	Adviesorgaan op het terrein van de gemeentelijke en provinciale financiën.
Uitkeringsbasis	De uitkeringsbasis wordt berekend door de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van een set van verdeelmaatstaven met de bijbehorende gewichten (bedragen per eenheid).
Uitkeringsfactor	Via de normeringsystematiek wordt jaarlijks de omvang van het provinciefonds bepaald (voeding). De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding en de totale landelijke uitkeringsbasis. De uitkeringsfactor wordt afgerond op 3 decimalen achter de komma. Het derde decimaal achter de komma wordt ook wel een «punt» uitkeringsfactor genoemd. Als de uitkeringsfactor bijvoorbeeld stijgt van 1,253 naar 1,265 is dit een stijging van 12 punten.
Uitkeringsjaar	Het kalenderjaar waarover het recht op uitkering ontstaat.